Behandeling

PRG-sonde plaatsen

Een PRG-sonde (Percutane Radiologisch Gastrostomie) is een voedingssonde die met een flexibel slangetje via een klein gaatje in de buikwand naar de maag loopt.

Als u niet voldoende kunt eten en drinken, dan kunnen de arts en de verpleegkundige van het voedingsteam samen met u ervoor kiezen om een PRG-sonde te plaatsen. Hiermee kunnen wij u de voeding geven die uw lichaam nodig heeft. Ook is het mogelijk om door de PRG-sonde extra vocht en medicijnen te geven.

De radioloog plaatst de voedingssonde rechtstreeks door de huid in uw maag. Dit gebeurt op de afdeling Radiologie. De radioloog maakt de sonde aan de buitenkant vast met een flexibel plaatje. Dit houdt de sonde op zijn plaats. Aan de binnenkant wordt de sonde door een klein ballonnetje gevuld met water op de juiste plek gehouden.

(073) 553 30 51
Maandag t/m vrijdag 09.00 - 16.00 uur

Hoe verloopt de behandeling?

Hier vindt u alle belangrijke informatie over de behandeling.

Voorbereiding

Hoe bereidt u zich voor?

Voorbereidingsgesprek

Voordat u de PRG-sonde krijgt, geeft de verpleegkundige van het voedingsteam informatie over de ingreep. Het kan wel eens voorkomen dat het plaatsen van een PRG-sonde niet mogelijk is. De verpleegkundige van het voedingsteam bespreekt dan andere mogelijkheden met u.

Nuchter zijn

- U mag 6 uur vóór het plaatsen van de PRG-sonde niets meer eten en drinken.
- Als u al sondevoeding krijgt via een neusmaagsonde, dan moet u deze 6 uur voor de ingreep tijdelijk stop zetten.
- In overleg met uw arts mag u eventueel uw medicijnen innemen met een slokje water.

Bloedverdunners

Als u bloedverdunners gebruikt bespreek dit vooraf met de verpleegkundige van het voedingsteam.

Kunt u op de vastgestelde opnamedatum niet komen?

Belt u dan zo snel mogelijk, maar uiterlijk een werkdag voor de opnamedatum, naar de polikliniek. Bent u de dagen voor de operatie erg verkouden? Moet u veel hoesten of heeft u koorts? Bel dan minimaal 24 uur van tevoren naar de polikliniek Maag-Darm- en Leverziekten.

De behandeling

Hoe verloopt de behandeling?

Waarom krijgt u een PRG-sonde?

U heeft voor langere tijd sondevoeding nodig. Daarom heeft uw arts of verpleegkundige van het voedingsteam met u besproken dat u een PRG-sonde gaat krijgen. De voordelen hiervan zijn:

- U heeft geen zichtbare sonde meer in uw neus.
- De PRG-sonde gaat langer mee en verstopt minder snel.

Waar meldt u zich?

U meldt zich bij de Infobalie van het ziekenhuis. De medewerker vertelt u waar u moet zijn.

Voor de behandeling

- Heeft u nog geen neus-maagsonde (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/neus-maagsonde)? Dan plaatst de verpleegkundige op de verpleegafdeling of op afdeling Radiologie via uw neus een maagsonde. Deze is nodig om tijdens de ingreep wat lucht in uw maag te kunnen blazen. De maagsonde wordt verwijderd als de PRG-sonde is geplaatst.
- U krijgt op de afdeling een infuus. Hierdoor krijgt u antibiotica om een infectie te voorkomen.

Tijdens de behandeling

- U ligt op een onderzoekstafel, boven u hangt een röntgenapparaat.
- De verpleegkundige blaast door de sonde in uw neus wat lucht in uw maag. Dit kan wat kramp en een opgeblazen gevoel geven. Met echo- en röntgenapparatuur bepaalt de radioloog de plek waar de sonde wordt ingebracht. Daar wordt de huid van uw buik plaatselijk verdoofd.
- Eerst worden er 2 tot 3 hechtingen geplaatst om de maagwand en de huidlagen aan elkaar vast te maken.
- De radioloog maakt een klein sneetje in uw buikwand. Via de röntgenbeelden prikt de radioloog uw maag aan. De radioloog rekt het gaatje wat op, zodat de voedingssonde naar binnen kan. Daarna vullen we het ballonnetje met water.
- De PRG-sonde wordt op uw buik vastgezet met een afdekplaatje.
- De radioloog controleert of de sonde goed zit met een röntgenfoto.

Het plaatsen van de PRG-sonde duurt meestal 1 uur.

In onderstaand filmpje ziet u hoe het plaatsen van de PRG-sonde verloopt.

Bekijk de video op de website (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/prg-sonde-plaatsen).

Dit filmpje is met toestemming overgenomen van het ALS Centrum Nederland en gemaakt door Behandeling Begrepen.

Na de behandeling

Naar huis

Nadat de PRG-sonde is geplaatst gaat u terug naar de verpleegafdeling. 2 uur na de ingreep controleert het voedingsteam uw sonde. Daarna mag u naar huis.

Wanneer neemt u contact op?

Het is belangrijk dat u naar het Voedingsteam belt als de huid rondom de fistelopening rood, gezwollen, pijnlijk of pussig is. De opening is dan mogelijk ontstoken. Lekkage van wondvocht is normaal in de eerste weken.

De kans dat de PRG sonde eruit valt is erg klein. Als dit toch gebeurt dan is het belangrijk dat u zo snel mogelijk contact opneemt met het ziekenhuis. Dit om te voorkomen dat de fistel dichtgroeit, dit kan namelijk al binnen enkele uren gebeuren.

Binnen kantooruren belt u met het Voedingsteam, telefoonnummer (073) 553 30 51. Buiten kantooruren belt u naar de spoedeisende hulp, telefoonnummer (073) 553 27 00.

Thuis

Verzorging van PRG-sonde, eerste 7 dagen na het plaatsen

- U moet de PRG-sonde, afdekplaatje en de huid rondom de insteekplaats elke dag schoonmaken met een washandje of onsteriele gazen en lauw water. Droog uw huid daarna voorzichtig af.
- Zorg dat de hechtingen niet nat worden, deze zijn in water oplosbaar.
- Komt er nog wat wondvocht uit de insteekopening? Dan kunt u eventueel een splitgaasje rondom de PRG-sonde onder het afdekplaatje schuiven. Het beste is om het wondje niet te verbinden.
- Gebruik geen jodium of Betadine zalf. Dit kan de sonde aantasten.
- De eerste week mag u niet zwemmen of in bad.
- Het is belangrijk dat u de PRG-sonde de eerste 7 dagen zo min mogelijk beweegt.

Plaatjes waarmee de PRG-sonde is vastgemaakt

- Het plaatje aan de buitenkant is bedoeld om de PRG-sonde goed vast te zetten. Daardoor kan er geen vocht naar de buikholte lekken en wordt er een mooie fistel gevormd.
- Na 1 week mag het plaatje wat losser worden gemaakt. De eerste keer wordt dit door een verpleegkundige van de thuiszorg of het voedingsteam gedaan.
- Heeft u pijn, dan kunt u de 1e dagen eventueel extra paracetamol nemen.

Wanneer spuit u de sonde door met 10 ml lauw water?

- Voor en na het toedienen van medicijnen of voeding via porties en als de sonde tijdelijk niet wordt gebruikt. Spuit de sonde ook door als het voedingssysteem wordt verwisseld.
- Zorg ervoor dat er geen voedingsresten of medicijn achterblijven in de sonde.
- Is het doorspuiten van de sonde moeilijk? Dan kunt u tijdelijk de sonde 6 tot 8 keer per dag doorspuiten. Hiermee kunt u verstopping voorkomen.

Verzorging van PRG-sonde vanaf dag 7

- De verpleegkundige van het voedingsteam of de thuiszorg verwijdert de hechtingen tijdens de controle, 7 dagen na het plaatsen van de PRG-sonde.

- Verzorg de insteekopening elke dag met water.
- U mag in bad en zwemmen.
- Breng bij lekkage eventueel een splitgaasje aan rondom de PRG-sonde.
- Het is belangrijk dat u de insteekopening elke dag controleert op roodheid, zwelling, huidirritatie en drukplekken.

Controle

Na 7 dagen komt u op controle bij de verpleegkundige van het voedingsteam. De verpleegkundige:

- Verwijdert de hechtingen als deze nog niet zijn opgelost.
- Zet het buitenste afdekplaatje van de PRG-sonde wat losser omdat het fistelkanaal nu gevormd is.
- Geeft uitleg hoe u de sonde kan dompelen. Eventueel kan de uitleg ook door de thuiszorg worden gegeven.

Dompelen

- Schuif de externe fixatiedisk (het plaatje aan de buitenkant van uw buikwand) ongeveer 2 centimeter over de PRG-sonde naar boven.
- De sonde en insteekopening kunt u nu ook makkelijk schoonmaken.
- Pak de sonde tussen uw duim en wijsvinger vast en beweeg de sonde een keer op en neer door de insteekopening.
- De ruimte tussen uw buik en de externe fixatiedisk mag 2 millimeter zijn. Dit is ongeveer de dikte van een euromunt.
- Gebruik geen jodium of Betadinezalf. Dit kan de sonde aantasten.

Medicijnen via de PRG-sonde

Het is mogelijk om medicijnen door de PRG-sonde te geven. Neem contact op met uw apotheek om te kijken of de medicijnen die u gebruikt geschikt zijn om via de sonde toe te dienen.

Mondverzorging

Als u via uw mond geen voeding of vocht binnen krijgt, is het erg belangrijk dat u zorgt voor een goede mondhygiëne. Hoe kunt u dat doen:

- Poets uw gebit minimaal 2 keer per dag.
- Heeft u last van een droge mond? Dan kunt u dit verminderen met kauwgom of een zuurtje.
- U kunt ook uw apotheek vragen om een middel dat de mond vochtig houdt.

Vragen

Heeft u nog vragen?

Bel dan naar het Voedingsteam, (073) 553 30 51.

Praktische tips

Wat neemt u mee bij een (dag)opname?

Als u voor een (dag)opname naar het ziekenhuis komt, neem dan uw geldig identiteitsbewijs mee. En ook de medicijnen die u thuis gebruikt. Lees goed de folder 'Voorbereiding op een (dag)opname (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/naar-het-ziekenhuis/voorbereiding-op-een-dagopname-in-het-ziekenhuis)'. Hierin staat een lijstje van zaken die u moet meenemen bij een (dag)opname.

Opleidingsziekenhuis

In het JBZ leiden we verpleegkundigen, coassistenten, artsen en andere zorgverleners op. Dit betekent dat bij uw afspraak soms meerdere zorgverleners aanwezig zijn. En het kan zijn dat u onderzocht of behandeld wordt door een zorgverlener in opleiding (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/opleidingsziekenhuis-met-wie-heeft-u-een-afspraak). Deze zorgverlener werkt altijd onder supervisie van een gekwalificeerde zorgverlener.

MijnJBZ

Via MijnJBZ (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz) kunt u zelf een deel van uw persoonlijke en medische gegevens inzien die in het JBZ over u bekend zijn. Dit is mogelijk door in te loggen via mijnjbz.nl of via de MijnJBZ-app: HiX Patiënt (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz/meer-informatie-over-mijnjbz/mijnjbz-app-hix-patient).

Bekijk uw zorgverzekering

Controleer zelf vóór een afspraak in het JBZ of uw zorg wordt vergoed:

- Bekijk hier (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/tarieven) met welke zorgverzekeraars het JBZ een contract heeft.
- Het hangt ook af van uw polis of uw zorgverzekeraar alle zorg volledig vergoedt.
- Onze zorg valt voor volwassenen onder het wettelijk eigen risico. Dit betekent dat u ieder jaar eerst een bedrag zelf moet betalen, voordat uw zorgverzekeraar kosten gaat vergoeden.

Gegevens delen

Wilt u dat zorgverleners buiten het Jeroen Bosch Ziekenhuis uw medische gegevens kunnen inzien? Dan moet u het JBZ toestemming geven (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/gegevens-delen) om uw gegevens beschikbaar te stellen.

Betrokken afdelingen

Maag-, Darm- en Leverziekten (MDL)
(https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/maag-darm-en-leverziekten-mdl)

Voedingsteam (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/voedingsteam)

Code INT-174

Copyright 2026 Jeroen Bosch Ziekenhuis